

Bu proje Avrupa Birliği ve
Avrupa Konseyi tarafından
finanse edilmektedir

Bu proje Avrupa Konseyi
tarafından yürütölmektedir

Türkiye’de Kadınların Adalete Erişiminin Desteklenmesi Projesi

Kadınların Adalete Erişimi Üzerine Çok Paydaşlı Toplantı IV (DİYARBAKIR)

19 Eylül 2022

Yer :Radisson Blu Hotel, Fırat, Urfa Bulvarı No 170, 21000 Kayapınar/Diyarbakır, Türkiye

Videoconference:

Meeting ID:

Arka plan

Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi'nin ortak yürüttüğü “[Türkiye’de Kadınların Adalete Erişiminin Desteklenmesi Projesi](#)”, Türkiye’de kadınların adalete erişimini uluslararası standartlar ve Avrupa standartları doğrultusunda güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Türkiye Barolar Birliği’nin ortağı olduğu proje daha spesifik olarak aşağıdaki amaçlara ulaşmayı hedeflemektedir:

- Kadınların adli yardım hizmetlerine erişimini güçlendirmek;
- Adli yardım hizmetlerinin toplumsal cinsiyet duyarlılığını geliştirmek;
- Kadınların yasal farkındalığını ve hukuk okuryazarlığını artırmak.

Adli yardım ve hukuki destek, kadınlar ve hassas gruplar da dahil olmak üzere, kişilerin adalete erişiminin önündeki engelleri ortadan kaldırmada ve herkesin adalete eşit erişimini sağlamada önemli bir rol oynamaktadır. Bu çerçevede, Avrupa Konseyi ile Türkiye Barolar Birliği arasında imzalanan [hibe sözleşmesi](#), dört pilot il olan Diyarbakır, Muęla, Nevşehir ve Ordu’da kadınların adalete erişimini artırmayı temin eden önemli aşamalardan birini oluşturmaktadır. Adli yardım hizmetlerinin bu illerde toplumsal cinsiyete duyarlılığını geliştirmek için, iki yüz yetmişten fazla adli yardım avukatına, Avrupa Konseyi [Hukukçular için İnsan Hakları Eğitimi \(HELP\) kapsamında](#) “[Kadınlar için Adalete Erişim](#)” eğitimi sunulmuştur. Ayrıca, proje, kadınlara yerel düzeyde daha geniş bir destek ve bilgi ağı sağlayabilmek için çok paydaşlı ortaklıkları desteklemektedir.

Çok Paydaşlı Toplantıların Amacı

- Kadınların adalete erişimde karşılaştığı temel sorunları ve olası çözüm yollarını tespit etmek;
- Hassas ve dezavantajlı durumdaki kadınların ihtiyaçlarına yönelik yerel ve sürdürülebilir destek ağları oluşturmak;
- Kurumlar arası diyalogu ve işbirliğini güçlendirmek;
- Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı uygulamalar konusunda farkındalık yaratmak.

Bu amaçla kadınlara yönelik hizmet sağlayan yetkilileri, baroları, kadın hakları ve kadının adalete erişimi alanında çalışan üniversite ve sivil toplum kuruluşlarını bir araya getiren çok paydaşlı toplantılar Ordu, Nevşehir, Muęla ve Diyarbakır illerinde Mayıs- Eylül 2022 tarihleri arasında düzenlenmektedir. Bu toplantılarda, kadınların adalete ve adli yardıma erişimi önündeki zorluklar tartışılacak ve yeni ortaklıklar yoluyla var olan zorlukların nasıl aşılabileceği üzerine öneriler geliştirilecektir. Yerel toplantılarda tartışılan konu başlıkları ve öneriler toplantı sonrasında bir rapor olarak sunulacaktır. Aynı zamanda illerde gerçekleştirilen bu çok paydaşlı toplantılar proje kapsamında ‘Türkiye’de kadınların adalete ve adli yardıma erişimi’ konusunda hazırlanacak olan kapsamlı araştırma raporuna katkı sağlayacaktır.

Toplantının Kavramsal Çerçevesi

Adalete ve adli yardıma erişim, tüm hakların etkin bir şekilde korunmasını sağlayan temel bir kavram olarak uluslararası belgelerde önemli bir yere sahiptir. Kadınlara Karşı Her Türölü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması BM Sözleşmesinin (CEDAW), 33 Nolu Genel Tavsiye Kararı adalete erişimle ilgili altı ilke belirlemektedir: “hakların hukuk sistemi tarafından tanınması (dava edilebilirlik), adli kurumların mevcudiyeti, erişilebilirliği, adli hizmetlerin kalitesi, başvuru yollarının sunulması ve adalet sisteminin hesap verilebilirliği”. Bu kavramsal çerçeve ışığında ve aşağıda belirlenmiş konu başlıkları üzerine paydaşlar arasında görüş alışverişi gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir:

- **Hukuki çerçeve:** Adli yardıma ve mahkemelere erişimle ilgili kanun ve mevzuat kadınların adalete erişimine yönelik yeterli düzenlemeler içeriyor mu ? Kadınların adalete eşit erişimleriyle ilişkili mevzuattan kaynaklı sorunlar var mı?
- **Adli yardım ve uzmanlaşmış desteğin mevcudiyeti ve erişilebilirlik:** Kadınlar ve hassas grupların özel ihtiyaçlarına yönelik uzmanlaşmış hizmetler mevcut mu? Kadınlar için adalet ve adli yardım hizmetlerinin erişilebilirliğini değerlendirmek için hangi göstergeler kullanılabilir? Kadınlar ve diğer dezavantajlı gruplar için bu hizmetler erişilebilir mi?
- **Hizmet kalitesi, izleme ve hesap verebilirlik:** Adalet ve adli yardım hizmetlerinin kalitesinin artırılması için neler yapılabilir ? Kadınların toplumsal cinsiyete dayalı şiddete karşı etkin bir şekilde korunması ve ikincil mağduriyetin önlenmesi için hangi alanların güçlendirilmesi gerekir? Hizmet içi izleme ve değerlendirme sistemi mevcut mu? Hesap verilebilirliğe yönelik etkili mekanizmalar var mı?
- **Kurumlar arası işbirliği ve koordinasyon:** Kadınların adli yardıma, hukuki desteğe ve bilgiye erişimini desteklemek için kamu kurumları, barolar, sivil toplum kuruluşları ve diğer paydaşlar arasında bir işbirliği bulunuyor mu? Bu alanda **çok paydaşlı ortaklıkların geliştirilmesi** için neler yapılabilir? Yerelde yeni iş birliği alanları kurabilmek ve bunların sürdürülebilirliğini sağlayabilmek için neler yapılabilir?

Program Akışı

Toplantı programı iki ana bölümden oluşmaktadır:

1. **Bölüm:** Açılış konuşmalarının ardından, Dr. Öğr. Üyesi Asuman Aytekin İnceoğlu'nun Türkiye'de kadınların adalete erişimde yaşadıkları zorluklar ve iyi uygulama örnekleri üzerine gözlemlerini paylaşacak; Türkiye Barolar Birliği, Diyarbakır Barosu (Kadın Hakları Komisyonu ve Adli Yardım Komisyonu) ve sivil toplum kuruluşları kadınların adalete erişimi konusunda yürütmekte oldukları faaliyetlere ilişkin kısa bir bilgilendirme yapacaklardır.
2. **Bölüm:** Bu bölüm, Dr. Öğr. Üyesi Asuman Aytekin İnceoğlu'nun moderasyonunda yukarıda anılan dört konu başlığı üzerinde katılımcılar arasında görüş alışverişini sağlamaya yönelik açık oturum şeklinde yürütülecektir. Toplantı sırasında yapılan tespit ve öneriler, toplantının raportörü olarak görev alan sayın Uygur tarafından kapanış özetinde sunulacak ve toplantıyı takiben kısa bir rapor haline getirilip katılımcılarla paylaşılacaktır.

Katılımcı kurumlar:

- Türkiye Barolar Birliği
- Yerel barolar ve adli yardım merkezleri
- Adli yardım avukatları
- Üniversiteler, hukuk fakülteleri, kadın çalışmaları ve toplumsal cinsiyet araştırma ve uygulama merkezleri
- Kadın hakları, kadınların adalete erişimi, toplumsal cinsiyete dayalı şiddetle mücadele alanlarında çalışan sivil toplum kuruluşları
- Kamu kurum ve kuruluşları, mağdur hakları hizmet birimleri, Şiddet Önleme Merkezleri, Kadın Konuk Evleri, ve kadın hakları alanında çalışan uzmanlar,
- Belediyeler

GÜNDEM

Moderatör: Volkan Deli, Kıdemli Proje Yetkilisi, Avrupa Konseyi

9.45 – 10.00	Kayıt <i>Video konferans için çevrim içi test bağlantısı, saat 9:15'de başlayacaktır (Bağlantı linki sağlanacaktır).</i>
10.00 – 10.15	Açılış Konuşmaları Sn. Av. Sibel SUIÇMEZ Başkan Yardımcısı Türkiye Barolar Birliği Sn. Av. Nahit EREN Başkan Diyarbakır Barosu Sn. Pınar BAŞPINAR Ofis Başkan Vekili Avrupa Konseyi Ankara Program Ofisi
10.15-10:30	Proje'nin ve beklenen sonuçlarının genel sunumu Sn. Senem GÜROL Proje Yöneticisi Avrupa Konseyi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Bölümü
10.30- 11.00	Türkiye'de kadınların adalete erişimi önündeki engeller: Mevzuat ve uygulamaya dair gözlemler Sn. Asuman Aytekin İNCEOĞLU Dr. Öğr. Üyesi İstanbul Bilgi Üniversitesi, Hukuk Fakültesi
11.00-11.15	Ara
11.15-11.35	Adli Yardım ve Kadınların Adalete Erişimi üzerine Yereldeki Faaliyetler: Sn. Av. Asya Cemre IŞIK Diyarbakır Barosu Kadın Hakları Danışma ve Uygulama Merkezi
11.35-12.40	Kadınların Adalete Erişiminde Yereldeki Sivil Toplum Aktörlerinin Rolü • Dicle Üniversitesi Kadın Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi • Kamer Vakfı • Rosa Kadın Derneği • Dayanışmanın Kadın Hali Derneği (DAKAHDER) • Özgürlük için Hukukçular Derneği (ÖHD)

	• İnsan Hakları Derneği (İHD) • KESK Kadın Meclisi • Mezopotamya Psikologları İnisiyatifi • Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Diyarbakır Şubesi • Sağlıkta Genç Yaklaşımlar Derneği
12.40-14.00	Öğle Yemeği
14.00-15.30	Açık Tartışma 1. Hukuki Çerçeve • Adli yardım hizmetlerine dair hukuki çerçeve kadınların adalete erişimini sağlamak için yeterli mi? • Hukuk davalarında kadınların karşılaştığı güçlükler nelerdir? • Ceza davalarında kadınların karşılaştığı güçlükler nelerdir? 2. Adli yardım ve desteğin mevcudiyeti ve erişilebilirliği • Mahkemelere ve adli yardıma erişimdeki güçlükler nelerdir? (fiziksel, ekonomik vs)? • Uzmanlaşmış destek ve hizmetler mevcut mu? ve kadınlar için erişilebilir mi? • Kadınlar için adalet ve adli yardım hizmetlerinin erişilebilirliğini değerlendirmek için hangi göstergeler kullanılabilir? • Kadınların adli yardım, bilgi ve desteğe erişebilirliklerini geliştirmek için neler yapılabilir?
15.30-15.45	Ara
15.45-16.30	3. Hizmet kalitesi, izleme ve hesap verebilirlik: • Adalet ve adli yardım hizmetlerinin kalitesinin artırılması için neler yapılabilir ? • Kadınların toplumsal cinsiyete dayalı şiddete karşı etkin bir şekilde korunması ve ikincil mağduriyetin önlenmesi için hangi alanların güçlendirilmesi gerekir? • Hizmet içi izleme ve değerlendirme sistemi mevcut mu? • Hesap verilebilirliğe yönelik etkili mekanizmalar var mı? 4. Kurumlararası işbirliği ve koordinasyon • Barolar, sivil toplum ve yerel paydaşlar arasında kadınların adalete erişimini desteklemeye yönelik halihazırda işbirliği alanları mevcut mu? • Yerel düzeyde kadınların adli yardım, hukuki destek ve bilgiye erişimini sağlamaya yönelik çok paydaşlı ortaklıkların geliştirilmesi için neler yapılabilir? • Kurumlar arası işbirliğinin sürdürülebilirliğini sağlayabilmek için neler yapılabilir?
16.30-16.45	Kapanış yorumu: Raportör tarafından eylem noktalarının özetlenmesi
16.45-17.00	Değerlendirme Formları

Bu proje Avrupa Birliği ve
Avrupa Konseyi tarafından
finanse edilmektedir

Bu proje Avrupa Konseyi
tarafından yürütölmektedir

	https://forms.gle/bEfJ8iML9pF3XLtp9
17 :00	Kapanış Konuşması

Değerlendirme formununa aşığıdaki QR koddan da erişebilirsiniz.

